

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	VII
ABREVIERI	IX
CAPITOLUL I. NOȚIUNI INTRODUCTIVE	1
SECȚIUNEA I. DEFINIȚIA DREPTULUI CIVIL	1
SECȚIUNEA A II-A. DELIMITAREA DREPTULUI CIVIL	3
§1. Criterii de delimitare.....	3
1. Obiectul de reglementare.....	3
2. Metoda de reglementare.....	4
3. Caracterul normelor juridice (al regulilor de drept).....	4
4. Natura sancțiunilor.....	6
5. Calitatea subiectelor.....	6
6. Principiile proprii ale ramurii.....	7
6.1. Principiul proprietății.....	8
6.2. Principiul egalității în fața legii civile.....	9
6.3. Principiul îmbinării intereselor personale cu interesele generale.....	9
6.4. Principiul garantării și ocrotirii drepturilor subiective civile.....	10
SECȚIUNEA A III-A. IZVOARELE DREPTULUI CIVIL	10
1. Noțiune.....	10
2. Clasificare.....	11
2.1. Izvoare formale.....	11
2.2. Izvoare neformale.....	16
SECȚIUNEA A IV-A. APLICAREA NORMEI JURIDICE CIVILE	19
§1. Aplicarea normei juridice civile în timp.....	20
1. Principiul neretroactivității.....	21
2. Principiul aplicării imediate a normei juridice civile noi.....	24
§2. Aplicarea normei juridice civile în spațiu.....	25
§3. Aplicarea normei juridice civile asupra persoanelor.....	26
SECȚIUNEA A V-A. INTERPRETAREA NORMELOR JURIDICE CIVILE	27
1. Necesitatea interpretării.....	27

2. Clasificare.....	28
2.1. În raport de persoana care face interpretarea și de forța juridică a interpretării.....	28
2.2. În raport de metodele folosite la interpretarea normelor juridice civile.....	29
2.3. În raport de rezultatul la care se ajunge prin interpretare.....	34
CAPITOLUL II. RAPORTUL JURIDIC CIVIL.....	38
SECȚIUNEA I. DEFINIȚIA, CARACTERELE ȘI IZVOARELE RAPORTULUI JURIDIC CIVIL.....	38
1. Definiție.....	38
2. Caractere.....	38
3. Izvoare.....	38
SECȚIUNEA A II-A. STRUCTURA RAPORTULUI JURIDIC CIVIL.....	41
§1. Subiectele raportului juridic civil.....	41
1. Noțiune.....	41
2. Individualizarea subiectelor raportului juridic civil.....	41
3. Pluralitatea subiectelor raportului juridic civil.....	43
4. Schimbarea subiectelor raportului juridic civil.....	46
5. Capacitatea subiectelor raportului juridic civil.....	52
5.1. Noțiune.....	52
5.2. Persoana fizică.....	53
5.3. Persoana juridică.....	79
§2. Conținutul raportului juridic civil.....	83
1. Noțiune.....	83
2. Clasificarea drepturilor subiective civile.....	84
2.1. Drepturile absolute și drepturile relative.....	84
2.2. Drepturile patrimoniale și drepturile personale nepatrimoniale....	85
2.3. Drepturi principale și drepturi accesorii.....	86
2.4. Drepturi simple și drepturi afectate de modalități.....	90
3. Recunoașterea, exercitarea și apărarea drepturilor subiective civile....	91
4. Clasificarea obligațiilor civile.....	96
4.1. Obligații care se nasc din acte juridice sau din fapte juridice...96	
4.2. Obligații civile în funcție de obiectul lor.....	98
4.3. Obligații perfecte și obligații imperfecte.....	100
4.4. Obligații obișnuite, reale și opozabile terților.....	100
4.5. Obligații simple și obligații complexe.....	101

§3. Obiectul raportului juridic civil.....	102
1. Definiție.....	102
2. Clasificarea bunurilor.....	103
2.1. După calitatea titularului din al cărui patrimoniu fac parte.....	104
2.2. După posibilitatea de a face obiectul unor acte juridice civile.....	104
2.3. După natura bunurilor și calificarea dată lor de lege.....	105
2.4. După modul în care sunt determinate.....	108
2.5. După cum se pot sau nu se pot schimba unele cu altele.....	109
2.6. După cum întrebuițarea bunurilor conduce sau nu la consumarea substanței lor.....	110
2.7. După posibilitatea împărțirii bunurilor, fără a li se schimba destinația.....	111
2.8. După corelația dintre bunuri.....	112
2.9. După cum bunurile sunt producătoare de fructe sau nu.....	112
CAPITOLUL III. ACTUL JURIDIC CIVIL.....	114
SECȚIUNEA I. NOȚIUNE.....	114
SECȚIUNEA A II-A. CLASIFICAREA ACTELOR JURIDICE CIVILE.....	115
1. După numărul părților.....	115
2. După scopul urmărit la încheierea lor.....	117
3. După momentul în care își produc efectele.....	119
4. După modul lor de formare.....	119
5. După efectele pe care le produc.....	121
6. După importanța actului juridic în raport cu un bun sau cu un patrimoniu.....	121
7. După rolul recunoscut de lege voinței părților în determinarea conținutului actelor juridice.....	123
8. După corelația dintre ele.....	123
9. După posibilitatea încadrării lor juridice în unul din tipurile de acte juridice reglementate expres de lege.....	124
10. După modul de încheiere a actelor juridice civile.....	125
11. După modul lor de executare.....	125
SECȚIUNEA A III-A. CONDIȚIILE ACTULUI JURIDIC CIVIL.....	127
§1. Definiție și clasificare.....	127
§2. Condițiile de formare și de validitate a actului juridic.....	128
1. Capacitatea.....	128

2. Consimțământul.....	129
2.1. Definiție.....	129
2.2. Legătura dintre consimțământ și voința juridică.....	129
2.3. Corelația dintre voința internă și voința declarată.....	130
2.4. Condițiile de valabilitate a consimțământului.....	131
2.5. Viciile de consimțământ.....	136
3. Obiectul actului juridic civil.....	154
3.1. Noțiune.....	154
3.2. Condiții de validitate generale.....	154
3.3. Condiții de validitate speciale.....	157
4. Cauza actului juridic civil.....	160
4.1. Noțiune.....	160
4.2. Elementele cauzei.....	160
4.3. Condiții de validitate.....	161
5. Forma actului juridic civil.....	163
5.1. Principiul autonomiei de voință.....	163
5.2. Noțiunea de formă a actului juridic civil și felurile ei.....	163
§3. Condițiile de eficacitate a actului juridic civil. Modalitățile actului juridic civil.....	168
1. Termenul.....	169
1.1. Noțiune.....	169
1.2. Clasificare.....	170
1.3. Efectele termenului.....	172
2. Condiția.....	173
2.1. Noțiune.....	173
2.2. Clasificare.....	173
2.3. Reguli cu privire la realizarea sau nerealizarea condiției.....	175
2.4. Efectele condiției.....	176
2.5. Diferențe între termen și condiție.....	178
3. Sarcina.....	178
3.1. Noțiune.....	178
3.2. Clasificare.....	178
3.3. Efectele neexecutării sarcinii.....	179
SECȚIUNEA A IV-A. INTERPRETAREA ACTULUI JURIDIC CIVIL.....	180
1. Noțiune.....	180
2. Reguli de interpretare.....	180
SECȚIUNEA A V-A. EFECTELE ACTULUI JURIDIC CIVIL.....	182
1. Noțiune.....	182

2. Principiile efectelor actului juridic.....	182
2.1. Principiul forței obligatorii.....	183
2.2. Principiul irevocabilității.....	185
2.3. Principiul relativității efectelor actului juridic civil.....	186
SECȚIUNEA A VI-A. REPREZENTAREA ÎN ACTELE JURIDICE CIVILE.....	194
1. Noțiune.....	194
2. Clasificare.....	194
2.1. Reprezentarea legală, convențională și judiciară.....	194
2.2. Reprezentarea generală și specială.....	196
3. Forma împuternicirii reprezentării.....	197
4. Condițiile reprezentării.....	197
4.1. Împuternicirea de a reprezenta.....	197
4.2. Intenția de a reprezenta.....	199
4.3. Voința valabilă a reprezentantului.....	200
5. Efectele reprezentării.....	200
6. Încetarea reprezentării.....	201
SECȚIUNEA A VII-A. NULITATEA ACTULUI JURIDIC CIVIL.....	202
§1. Definiție și funcții.....	202
1. Definiție.....	202
2. Funcțiile nulității.....	202
§2. Clasificarea nulităților.....	203
1. Nulitatea absolută și nulitatea relativă.....	203
1.1. Regimul juridic al nulității absolute.....	204
1.2. Regimul juridic al nulității relative.....	205
1.3. Confirmarea.....	206
2. Nulitatea totală și nulitatea parțială.....	207
3. Nulitatea expresă și nulitatea virtuală.....	208
4. Nulitatea de fond și nulitatea de formă.....	208
5. Nulitatea de drept și nulitatea judiciară.....	209
6. Nulitatea amiabilă și nulitatea judiciară.....	209
§3. Cauzele de nulitate.....	210
§4. Efectele nulității.....	211
1. Principiile efectelor nulității.....	211
1.1. Principiul retroactivității efectelor nulității.....	211
1.2. Principiul repunerii părților în situația anterioară (<i>restitutio in integrum</i>).....	212

1.3. Principiul anulării actului subsecvent ca urmare a anulării actului inițial (resoluto iure dantis, resolvitur ius accipientis)	215
2. Principii care înlătură nulitatea.....	218
2.1. Principiul conversiunii actului juridic.....	218
2.2. Principiul validității aparenței în drept.....	220
2.3. Principiul răspunderii civile delictuale.....	220
§5. Delimitarea nulității de alte cauze de ineficacitate a actului juridic....	221
1. Rezoluțiunea.....	221
2. Rezilierea.....	221
3. Revocarea.....	222
4. Reducțiunea.....	222
5. Caducitatea.....	222
6. Inopozabilitatea.....	223
7. Clauzele considerate nescrise.....	223

CAPITOLUL IV. DOVADA DREPTURILOR CIVILE (PROBELE).....225

SECȚIUNEA I. NOȚIUNEA, OBIECTUL, SARCINA ȘI IMPORTANȚA PROBEI.

REGULI DE ADMISIBILITATE	225
1. Noțiune.....	225
2. Obiectul probei.....	227
3. Sarcina probei.....	228
4. Importanța probei.....	229
5. Reguli de admisibilitate.....	229

SECȚIUNEA A II-A. MIJLOACELE DE PROBĂ.....229

§1. Înscrisurile.....	230
1. Noțiune și clasificare.....	230
2. Înscrisul autentic.....	232
3. Înscrisul sub semnătură privată.....	234
3.1. Noțiune.....	234
3.2. Formalitatea multiplului exemplar.....	235
3.3. Formalitatea „bun și aprobat”.....	237
3.4. Forța probantă.....	238
3.5. Data.....	238
3.6. Înscrisuri asimilate de lege înscrisului sub semnătură privată.....	239
3.7. Înscrisul în formă electronică.....	239
4. Înscrisurile nepreconstituite.....	240
4.1. Mențiunile făcute de creditor pe titlul de creanță.....	241

4.2. Registrele și hârțile domestice.....	241
4.3. Registrele profesioniștilor.....	242
4.4. Scrisorile.....	242
§2. Mărturia (proba cu martori).....	243
1. Noțiune. Trăsături.....	243
2. Admisibilitatea probei cu martori.....	244
2.1. Interdicția de a se dovedi cu martori existența actelor juridice al căror obiect are o valoare mai mare de 250 lei.....	244
2.2. Interdicția de a se dovedi cu martori împotriva și peste cuprinsul unui înscris.....	245
2.3. Excepții.....	245
§3. Prezumțiile.....	246
1. Noțiune.....	246
2. Clasificarea prezumțiilor.....	247
2.1. Prezumțiile legale.....	247
2.2. Prezumțiile judiciare.....	249
§4. Mărturisirea.....	250
1. Noțiunea și caracterul juridic al mărturisirii.....	250
2. Felurile mărturisirii.....	251
3. Interogatoriul.....	252
§5. Expertiza.....	253
§6. Mijloacele materiale de probă.....	254
§7. Cercetarea la fața locului.....	254
CAPITOLUL V. PRESCRIȚIA EXTINCTIVĂ.....	255
SECȚIUNEA I. CONSIDERAȚII GENERALE.....	255
1. Noțiune.....	255
2. Sediul materiei.....	256
3. Caracterul normelor.....	256
4. Natura juridică.....	260
5. Funcțiile prescripției extinctive.....	261
6. Efectul prescripției extinctive.....	261
7. Principiile efectului prescripției extinctive.....	262
SECȚIUNEA A II-A. DOMENIUL PRESCRIȚIEI EXTINCTIVE.....	264
§1. Domeniul prescripției extinctive în cadrul drepturilor patrimoniale.....	264
1. Drepturile de creanță.....	264
2. Drepturile reale accesorii.....	264

3. Drepturile reale principale.....	265
§2. Domeniul prescripției extinctive în cadrul drepturilor nepatrimoniale.....	267
§3. Probleme speciale referitoare la domeniul prescripției extinctive.....	268
1. Valorificarea dreptului subiectiv civil pe calea excepției.....	268
2. Acțiunea în constatare.....	269
3. Acțiunile mixte.....	269
4. Dualitatea de acțiuni.....	270
5. Acțiuni privind un drept secundar.....	270
6. Acțiuni în repararea unui prejudiciu moral.....	270
7. Acțiuni în restituirea prestațiilor executate în baza unui act juridic anulat (desființat).....	271
SECȚIUNEA A III-A. TERMENELE DE PRESCRIPTIE EXTINGTIVĂ.....	271
1. Noțiune.....	271
2. Clasificare.....	272
2.1. Termenul general.....	272
2.2. Termene speciale.....	272
SECȚIUNEA A IV-A. CURSUL PRESCRIPTIEI EXTINGTIVE.....	274
§1. Începutul prescripției extinctive.....	274
1. Regula generală.....	274
2. Reguli speciale.....	275
§2. Suspendarea prescripției extinctive.....	280
1. Noțiune.....	280
2. Cauzele de suspendare.....	280
3. Efectele suspendării prescripției extinctive.....	284
§3. Întreruperea prescripției extinctive.....	285
1. Noțiune.....	285
2. Cauzele de întrerupere.....	285
3. Efectele întreruperii prescripției extinctive.....	288
§4. Repunerea în termenul de prescripție extinctivă.....	289
1. Noțiune.....	289
2. Cauzele de repunere în termen.....	290
3. Efectul repunerii în termen.....	291
§5. Împlinirea prescripției extinctive.....	291
SECȚIUNEA A V-A. DELIMITAREA PRESCRIPTIEI EXTINGTIVE.....	292
1. Uzucapiunea (prescripția achizitivă).....	292
2. Termenul extinctiv, ca modalitate a actului juridic civil.....	293

3. Decăderea.....	293
CAPITOLUL VI. PERSOANELE.....	295
SUBCAPITOLUL I. PERSOANA FIZICĂ.....	295
SECȚIUNEA I. INDIVIDUALIZAREA PERSOANEI FIZICE.....	295
SUBSECȚIUNEA I. NOȚIUNE.....	295
SUBSECȚIUNEA II. MIJLOACE DE INDIVIDUALIZARE.....	296
§1. Numele.....	296
1. Noțiune.....	296
2. Dobândirea (stabilirea) numelui și a prenumelui.....	297
2.1. Numele și prenumele copilului din căsătorie.....	298
2.2. Numele și prenumele copilului din afara căsătoriei.....	299
2.3. Numele și prenumele copilului născut din părinți necunoscuți.....	300
3. Modificarea numelui de familie.....	301
3.1. Schimbări în filiația persoanei fizice.....	301
3.2. Schimbări determinate de instituția adopției.....	302
3.3. Schimbări determinate de instituția căsătoriei.....	303
4. Schimbarea numelui de familie și a prenumelui pe cale administrativă.....	305
5. Retranscrierea numelui de familie și a prenumelui.....	309
6. Alte mijloace de individualizare, asemănătoare numelui.....	309
6.1. Pseudonimul.....	309
6.2. Porecla.....	310
6.3. Codul numeric personal.....	310
6.4. Identificarea pe baza amprentelor genetice.....	311
§2. Domiciliul.....	311
1. Noțiune.....	311
2. Caractere juridice.....	312
3. Felurile domiciliului.....	313
3.1. Domiciliul de drept comun.....	313
3.2. Domiciliul legal.....	313
3.3. Domiciliul ales sau convențional.....	315
3.4. Domiciliul profesional.....	316
3.5. Reședința.....	316
§3. Starea civilă.....	317
1. Noțiune.....	317

2. Conținutul stării civile.....	318
2.1. Calități privind filiația persoanei fizice.....	318
2.2. Calități privind starea conjugală a persoanei fizice.....	325
2.3. Sexul.....	326
2.4. Cetățenia.....	327
2.5. Vârsta.....	327
3. Sursele stării civile.....	327
3.1. Faptele de stare civilă.....	328
3.2. Actele juridice de stare civilă.....	331
3.3. Hotărârile judecătorești.....	334
4. Actele de stare civilă (ca înscrișuri).....	335
4.1. Noțiuni.....	335
4.2. Anularea, modificarea și completarea actelor de stare civilă și ale mențiunilor de pe acestea.....	335
4.3. Rectificarea actelor de stare civilă.....	336
4.4. Reconstituirea și întocmirea ulterioară a actelor de stare civilă.....	337
5. Înregistrările de stare civilă.....	337
6. Proba stării civile.....	339

SECȚIUNEA A II-A. OCROTIREA PERSOANEI FIZICE

PRIN MIJLOACE DE DREPT CIVIL.....	341
§1. Protecția incapacabililor.....	341
1. Protecția minorului.....	342
1.1. Autoritatea părintească.....	342
1.2. Măsuri de protecție specială a minorului.....	347
1.3. Tutela.....	348
1.4. Curatela specială a minorului.....	363
2. Protecția persoanelor fizice cu tulburări psihice.....	364
2.1. Protecția persoanelor cu tulburări psihice, potrivit Legii nr. 487/2002.....	364
2.2. Protecția interzișilor judecătorești.....	369
§2. Protecția unor categorii de persoane capabile. Curatela.....	376
1. Noțiuni.....	376
2. Felurile curatelei.....	377
3. Cazuri de curatelă.....	377
4. Instanța competentă.....	378
5. Persoanele care pot fi curator.....	378
6. Persoanele care pot solicita instituirea curatelei.....	378

7. Numirea curatorului.....	378
8. Capacitatea de exercițiu a celui reprezentat de curator.....	379
9. Încetarea curatelei.....	379
SUBCAPITOLUL II. PERSOANA JURIDICĂ.....	379
SECȚIUNEA I. NOȚIUNEA ȘI ELEMENTELE CONSTITUTIVE	
ALE PERSOANEI JURIDICE.....	379
1. Noțiune.....	379
2. Elementele constitutive ale persoanei juridice.....	380
2.1. Organizarea proprie, de sine stătătoare.....	380
2.2. Patrimoniul propriu.....	381
2.3. Scopul propriu.....	382
SECȚIUNEA A II-A. CLASIFICAREA PERSOANELOR JURIDICE.....	382
1. Persoane juridice de drept public și persoane juridice de drept privat.....	382
1.1. Persoanele juridice de drept public.....	383
1.2. Persoanele juridice de drept privat.....	384
2. Persoane juridice cu scop patrimonial și fără scop patrimonial.....	385
3. Persoane juridice române și persoane juridice străine.....	385
4. Persoane juridice înființate prin actul de înființare al organului competent și persoane juridice înființate prin actul de înființare al celor care o constituie, autorizat.....	385
5. Persoane juridice pe durată nedeterminată și persoane juridice pe durată determinată.....	385
6. Persoane juridice cu sediul în România și persoane juridice cu sediul în străinătate.....	386
SECȚIUNEA A III-A. IDENTIFICAREA PERSOANEI JURIDICE.....	386
§1. Atributele generale de identificare.....	386
1. Denumirea.....	386
2. Sediul.....	387
3. Naționalitatea.....	388
4. Contul bancar.....	388
§2. Atributele speciale de identificare.....	388
1. Codul unic de înregistrare.....	389
2. Capitalul social.....	389
3. Firma.....	389
4. Marca.....	389

SECȚIUNEA A IV-A. REGIMUL PERSOANEI JURIDICE.....	390
1. Înființarea persoanei juridice.....	390
1.1. Moduri de înființare.....	390
1.2. Nulitatea persoanei juridice.....	392
1.3. Funcționarea persoanei juridice.....	394
2. Reorganizarea persoanei juridice.....	398
2.1. Noțiune.....	398
2.2. Moduri de reorganizare.....	398
2.3. Opoziția.....	402
3. Încetarea persoanei juridice.....	403
3.1. Noțiune și moduri de încetare.....	403
3.2. Dizolvarea persoanei juridice.....	403
3.3. Desființarea persoanei juridice.....	405
GRILE.....	407
RĂSPUNSURI LA GRILE.....	451
BIBLIOGRAFIE.....	455
INDEX.....	463